

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΠΙΕΡ ΜΙΑ

Ο ΚΑ'Υ'ΜΟΣ ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ

ΣΤΗ Βρετανία, εκεί πάνω στα βραχώδη παράλια της Γαλλίας, στα όποια σπάνε με μανία τὰ κύματα του 'Ατλαντικού, συνέβη ή παράδοση ιστορία που θά σ'ας διηγηθούμε. Μοῦ τήν ἀφηγήθηκαν κάτι γέροι ψαράδες χιλιοταξιδεμένοι, με δέρμα σκληρό σαν τῆς φάλαινας ἀπό τήν ἀρμύρα τῆς θαλάσσης. Κάθε τόσο μάλιστα ἔκαναν τὸ σταυρό τους καὶ κύτταζαν πέρα πρὸς τὴν ἄκρη τοῦ λιμανιοῦ, ἐκεῖ πάνω σ' ἓνα λόφο. Σ' αὐτὴ τὴν τοποθεσία ἦταν ὑψωμένος ἓνας 'Εσταυρωμένος με μιά ἀπέραντη γλυκύτητα στὸ πρόσωπό του καὶ με μιά ἀφάνταστη ἐγκάρτερησι στὸ ἀνθρώπινο μαριύριό του. Τὴν ἄκουσα ἀκόμη νὰ τὴν ἐπιβεβαιώη τὴν ιστορία αὐτὴ κι' ὁ παντοπώλης τοῦ μικροῦ ἐκείνου χωριοῦ τῶν θαλασπινῶν, ἓνας ἀπὸ τοὺς πλοῦσιους, τοὺς «ἀριστοκράτες» τοῦ νηιοῦ, πού ρουφούσαν τὸ αἷμα τῶν φτωχῶν ψαράδων με τὰ βερεσέδια τους καὶ τὰ τοκογλυφικά δάνειά τους. Γνώρισα ἀκόμη καὶ τὴν ἡρωίδα αὐτῆς τῆς ιστορίας. Ἦταν μιά ἀπὸ τὶς χίλιες Μαρίας τῆς Βρετανίας. Εἶχε ἓνα ἀγγελικὸ πρόσωπο, μεγάλα ἐκφραστικά μάτια καὶ μιά παρθενικὴ ἔκφρασι στὸ πρόσωπό της. Κι' ὡστόσο κρατοῦσε πάντα στὴν ἀγκαλιά της ἓνα παιδί. Ἐνα δικό της παιδί! Τὸ βλέμμα της ὅμως δὲν ἦταν δειλὸ ὅτε φοβισμένο. Κυττοῦσε κατάματα τοὺς ἀνθρώπους μ' ἓνα ἐκπληκτικὸ θάρρος, σαν νὰ τοὺς ἔλεγε ὅτι κι' ἔτσι, μ' ἓνα δικό της παιδί στὴν ἀγκαλιά της, θά ὑποροῦσε νὰ ζήσῃ ἀνάμεσά τους σ' αὐτὸ τὸ τίμιο καὶ αὐστηρὸ χωριὸ τῆς Βρετανίας. Κ' οἱ καλοκάγαθοι ψαράδες πού εἶχαν θαλασσοδαρθῆ σ' ὅλες τὶς θάλασσες καὶ πού εἶχαν κουραστῆ τὰ μάτια τους νὰ βλέπουν ἓνα σωρὸ πράγματα περὶ ἐργα, ἀποροῦσαν μ' αὐτὸ τὸ θάρρος της καὶ με τὴν στραβοκεφαλιά της, νὰ μὴ θέλῃ νὰ παντρευτῆ τὸν ἀνθρώπο πού τὴν ἀγαποῦσε καὶ πού ἦταν κιόλας πατέρας τοῦ παιδιοῦ της. Δὲν ἤξεραν οἱ ἀπλοῖκοι ἐκεῖνοι ναυτικοὶ τὴν γυναικεία καρδιά. Δὲν ἤξεραν ὅτι ἅμα αὐτὴ ραγίσῃ εἶνε ἀδύνατο νὰ ξαναγίνῃ καλὰ καὶ δὲν ἤξεραν ἀκόμη ὅτι ἡ Μαρία εἶχε φοβηθῆ μὴ χάσῃ γιὰ πάντα τὸ μοναδικό, τὸ μεγάλο ὄνειρό της.

Ἡ Μαρία καθόταν με τὴν ἰδιότροπη μητέρα της σὲ μιά ὠμορφὴ ἔπαυλι κοντὰ στὸν 'Εσταυρωμένο. Ἀπὸ κεί περνοῦσε ὁ παραλιακὸς δρόμος πού ὡδηγοῦσε τοὺς ναυτικούς στὰ καλοτάξια καΐκια τους. Κι' ἀπὸ κεί πάλι ἔβλεπε δυὸ φορές τὸ χρόνο τοὺς ψαράδες, ὅστερ' ἀπὸ τὴν εὐλογία τοῦ παπαῦ τοῦ χωριοῦ, νὰ ξεδιπλώνουν τὰ πανιά τῶν καραβιῶν καὶ νὰ φεύγουν γιὰ τὰ πολύμηνα ταξίδια τους.

Ἡ Μαρία ἦταν ἓνα παράξενο κορίτσι. Περνοῦσε τὶς μέρες της πλέκοντας τὰ δίχτυα τῶν φτωχῶν ψαράδων καὶ κάθε παραμονὴ γιορτῆς γλύστραγε κρυφά, σαν τὴν θεία πρόνοια στὰ σπιτία τῶν δυστυχισμένων γιὰ νὰ τοὺς δώσῃ τρῶφιμα καὶ λάδι γιὰ τὸ λύχνο τοῦ φτωχικοῦ τους. Ὅλοι τὴν ἀγαποῦσαν στὸ χωριό. Κ' οἱ γέροι ναυτικοὶ σαν τὴν ἀντίκρουζαν στὸ δρόμο, ἔβγαζαν με σεβασμὸ τὸ ναυτικὸ σκούφο τους γιὰ νὰ τὴν χαιρετήσουν. Ἦταν γιὰ ὅλους ἡ ἁγία Παναγία τοῦ χωριοῦ. Ἡ προσωποποίησις τῆς φιλανθρωπίας. Ἦταν ἀκόμη καὶ ἡ σκέψις ὅλων τῶν δυνατῶν παλληκαριῶν πού ἤξεραν νὰ καμακώνουν τὶς φάλαινες με μιά μόνη ριζιά καὶ πού τραγουδοῦσαν ὠμορφα θαλασσινὰ τραγούδια.

Μὰ ἡ Μαρία ἦταν ἐλεύθερο πουλί. Δὲν εἶχε σκεφθῆ ποτὲ νὰ μπλέξῃ στὰ δίχτυα τῆς ἀγάπης. Ἀγαποῦσε ὅλο τὸν κόσμο, ὅλους τοὺς δυστυχισμένους καὶ τὶς μανάδες τῶν ἀνδρῶν πού χανόντουσαν στὴ θάλασσα. Ἀγαποῦσε ἀκόμη τὴν μικροῦλα ἐκκλησία τοῦ χωριοῦ με τὶς αὐστηρὲς ἀγιογραφίες καὶ τὰ πανάρχαια μανουάλια. Ἐκεῖ θά τὴν εὔρι-

σκε κανεὶς νὰ προσεύχεται με κατάνυξι κάθε φορὰ πού ἡ θύελλα τάραζε με μανία τὸν ὠκεανὸ κι' ἔφερνε σὲ κίνδυνο τὰ πλοῖα. Κι' ἐκεῖ θ' ἄκουγε τὴ φωνή της νὰ ὑψώνεται με συγκίνησι πάνω ἀπὸ τὶς φωνές τῶν ἄλλων χαροκαμένων γυναικῶν.

Καὶ νὰ, ξαφνικά, πού ἡ Μαρία ἔχασε τὸ κέφι της καὶ παραμέλησε τὰ καθήκοντά της. Τώρα ζημεροβραδυάζοταν στὸ λιμάνι καὶ κύτταζε, κύτταζε ἓνα πολεμικὸ πού εἶχε δέσει ἀνοιχτά καὶ πού κάθε τόσο ἀδειάζε με τὶς φαλαινίδες του τὸ εὐθυμο πλήρωμά του γιὰ νὰ ψωνίσῃ ἢ νὰ διασκεδάσῃ στὸ νησί. Ἡ Μαρία, ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς τοὺς νέους πού εἶχαν ριγμένο στὴν ἄκρη τοῦ κεφαλιοῦ τους τὸ καπέλλο τους με τὴν ζωηρόχρωμη φούντα, εἶχε ξεχωρίσει ἓνα παλληκάρι. Ἐναν ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς εὐθυμούς ναυτικούς, πού ἔχουν σὲ κάθε λιμάνι κι' ἓναν ἔρωτα. Τὸν παρακολουθοῦσε με βλέμμα θαυμασμοῦ ὅταν πηδοῦσε με σθέλτες κινήσεις στὴν ξηρὰ καὶ θαύμαζε τὴν ὠμορφὴ κορμοστασιά του. Μὰ κι' ὁ ναύτης, ὁ Μανᾶς, ὅπως τὸν λέγανε, τῆς ἔρριχνε κρυφὲς ματιές καὶ μάσσαγε μ' ἀμυχανία τὴν πίπα του μὴ ξέροντας πῶς νὰ τὴν φέρῃ στὰ ἔρωτικά του δίχτυα.

Ὅστόσο, μιά μέρα κατάφερε νὰ τὴν καλημερίσῃ. Κι' ἄλλη μιά πάλι νὰ τῆς πῆ δυὸ λέξεις γιὰ τὶς φουρτούνες τῆς θάλασσας. Μιά τρίτη, τέλος, τῆς πρότεινε νὰ κάνουν ἓναν περίπατο στὴν ἀκροθαλασσιά.

— Θὰ ἔχῃ πανσέληνο ἀπόψε, τῆς ἐξήγησε. Θὰ ἰδῆς τί ὠμορφὰ πού θὰ εἶνε τὰ νερά. Θὰ τα μαγέψῃ ἡ νεράιδα τῆς θάλασσας καὶ θὰ τὰ κἀνῃ νὰ μοιάζουν σαν χρυσάφι. Θὰ σοῦ πῶ ἀκόμη ἓνα τραγούδι πού μιλάει γιὰ τὸν ἔρωτα. Ξέρεις, Μαρία, τί θὰ πῆ ἀγάπη;

Ἡ «χλωμὴ Παναγία» στέναξε ἀπὸ τὰ βάθη τῆς καρδιάς της. Καὶ τὸ βράδυ τὸ ἔσκασε ἀπὸ τὸ σπῆτι της κι' ἔτρεξε νὰ βρῆ τὸν Μανᾶς.

— Πονάει ἡ ψυχὴ μου, τοῦ δήλωσε με θλίψι.

Κι' ἐκεῖνος πέρασε τὸ χέρι του στὴ μέση της καὶ τὴν παρέσυρε μέσα στὸ γοητευτικὸ σεληνόφως...

Ἐπειτα ἀπὸ μέρες, τὸ πολεμικὸ ἔφυγε ἀπ' αὐτὸ τὸ λιμάνι τῆς Βρετανίας. Κ' ἡ Μαρία, σαν ἓνα πληγωμένο θαλασσοπούλι, ἐρχόταν κάτω νύχτα κι' ἔπεφτε στὰ πόδια τοῦ 'Εσταυρωμένου ζητῶντας νὰ τὴν συγχωρήσῃ γιὰ τὸ λάθος της.

— Κύριε, Κύριε, φέλλιζε ἀνάμεσα ἀπὸ τοὺς λυγμούς της, θὰ ἰδῆς ὅτι θὰ γυρίσῃ πάλι κοντὰ μου. Ὁ Μανᾶς εἶνε τίμιο παλληκάρι καὶ θὰ μοῦ ὤσῃ τ' ὄνομά του. Μοῦ τὸ ὑποσχέθηκε ὅτι θὰ γυρίσῃ.

Μὰ ἡ φωνὴ της παρασυρόταν ἀπὸ τὸν ἀγέρα τῆς νύχτας καὶ χανόταν πέρα στὴν φουρτουνιασμένη θάλασσα.

Καὶ ὁ καιρὸς περνοῦσε, χωρὶς νὰ φαίνεται ὁ Μανᾶς. Μιά φορὰ μόνον τῆς ἤρθε ἓνα γράμμα ἀπὸ τὸ Ναύσταθμο τῆς Μπρέστης. Ὁ ἀγαπημένος της τῆς ἔλεγε ὅτι ἦταν ἀδύνατο νὰ τὴν κἀνῃ γυναίκα του, γιὰτὶ δὲν τὸν ἀφηναν οἱ πλοῦσιοι γονεῖς του καὶ τὴν παρακαλοῦσε νὰ τὸν ξεχάσῃ.

Κ' ἡ Μαρία ἔκλαψε πικρά. Δὲν μποροῦσε νὰ ἐξηγήσῃ πῶς ἓνας ἀνδρας εἶχε ξεχάσει τόσο γρήγορα μιά ὑπόσχεσί του καὶ πῶς τὴν εἶχε διώξει ἀπὸ τὴν καρδιά του, ὅπως πεταίε κανεὶς ἓνα πακέττο τσιγάρα πού κάπνισε. Κ' ἡ «χλωμὴ Παναγία» με τὴν καρδιά ραγισμένη ἀπὸ τὴν ἐγκατάλειψι, κλείστηκε στὸ σπῆτι της καὶ βάλθηκε νὰ σκέφτεται τὸν θάνατο. Ναι, εἶχε ἀποφασίσει νὰ δώσῃ ἓνα τέλος στὴ ζωὴ της. Ξαφνικά κυριεύτηκε ἀπὸ μιά δυνατὴ συγκίνησι. Εἶχε νοιώσει στὰ σπλάγχνα της κάτι νὰ σκιρτά.

— Θεέ μου, ψιθύρισε, θὰ γίνω μητέρα!

(Συνέχεια στὴ σελίδα 53)



Μαρία

Ο ΚΑΪΜΟΣ ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ

(Συνέχεια από την σελίδα 15)

Κι' άρχισε να κλαίη, κυριευμένη από ένα παράδοξο συναίσθημα.

Κι' αλήθεια, η Μαρία, έπειτα από λίγο έφερε στον κόσμο ένα κοριτσάκι. Οι χωριανοί της όταν το έμαθαν, έμειναν μ' άνοιχτό το στόμα. Δεν τολμούσαν να πιστέψουν ότι ήταν δικό της. Σκεφτόντουσαν ότι κάποια άλλη θα το είχε φέρει στον κόσμο κι' ότι η Μαρία, από καλωσύνη, είχε αναλάβει τις ευθύνες του λάθους της. Μά εκείνη διαμαρτύροταν και δήλωνε:

— Είνε δικό μου το παιδί! Ναί, είμαι μητέρα! Μπορείτε να με πετάξετε στη θάλασσα για να μη λερώνω το χωριό σας. Μά κανείς δεν μπορεί ν' άμφισβητήσει ότι δεν είναι δικό μου το παιδί...

Άλλά οι ναυτικοί γελοΰσαν από την καρδιά τους με την καλωσύνη της άμορφης Μαρίας. Κι' έτσι περνούσε ο καιρός ως την ώρα που πέθανε η πλούσια μητέρα της Μαρίας και της άφησε όλη την περιουσία της. Τώρα η Μαρία ήταν μια σωστή άρχοντισσα. Θα μπορούσε να παντρευτεί όποιον άνδρα ήθελε ή ψυχή της, ακόμη κι' αυτόν τον άπιστο Μανάς.

Κι' αλήθεια, όταν το έμαθε ο Μανάς, έτρεξε στη Βρετάνη και προσπάθησε να συναντήσει την Μαρία.

— Τώρα, της είπε, είσαι πλούσια. Οι γονείς μου δεν θα φέρουν πειά καμιά αντίρρηση. Σ' αγαπώ πάντα και θέλω να σε παντρευτώ. Θέλω να δώσω τ' όνομά μου στο παιδί μας.

Μά η Μαρία τον κύτταξε μ' ένα βλέμμα σαν να είχε μπροστά της έναν άγνωστο.

— Μη χάνεις άδικα τὰ λόγια σου, του δήλωσε. Το καλύτερο που έχεις να κάνης είναι να φύγης.

— Και το παιδί; τόλμησε να ρωτήσει ο Μανάς. "Ελα, άφου είσαι μια λογική γυναίκα, πρέπει να μ' άκούσης. Σ' αγαπώ και θέλω να ζήσω κοντά σας.

Μά η Μαρία ήταν άμετάπειστη και τον έδιωξε, όπως διώχνει κανείς έναν άγνωστο που τον ένοχλει. "Ηθελε να ζήσει μόνη της, με το παιδί της. Αυτό πειά ήταν η ζωή της. Κ' οι ψαράδες της Βρετάνης την έβλεπαν να προσεύχεται στα πόδια του Έσταυρωμένου κάθε νύχτα που το πέλαγος φουρτούνιαζε κι' άγρίευε. "Η φτωγή κόρη ήθελε να κάνει τον έαυτό της να πιστέψη ότι είχε χαθεί στη θάλασσα ο πατέρας του παιδιού της, ότι δεν ήταν ο Μανάς, ο Μανάς ο αγαπημένος της. "Ηθελε να πιστέψη ότι το παλληκάρι που είχε αγαπήσει εκείνο το μαγευτικό σεληνοφώτιστο βράδυ ήταν κάποιος άλλος άνθρωπος, άξιος της αγάπης της. "Η φτωγή κόρη ζούσε πειά μέσα σ' ένα όνειρο...

«ΚΛΑΙΩ... ΓΙΑΤΙ Σ' ΑΓΑΠΩ !...»

(Συνέχεια από τη σελίδα 41)

Ο Ζώρζ, έσκυψε πάνω από την Μπέρτα και της είπε γελώντας:

— Κυρία, το τραπέζι είναι έτοιμο!

"Η Μπέρτα σήκωσε το κεφάλι της. "Ο Ζώρζ είδε, κατάπληκτος, ότι τὰ μάτια της ήσαν δακρυσμένα... Ποτέ ως τότε δεν είχε άντικρύσει τέτοια έκφραση στα μάτια της γυναίκας του...

— Κλαίς; φώναξε.

— "Οχι, όχι! ψιθύρισε η Μπέρτα.

Και σηκώθηκε όρθια. Άγκάλιασε τον άντρα της, ακούμπησε το κεφάλι της στον ώμο του και συνέχισε, άναστενάζοντας:

— Ναί, η αλήθεια είναι ότι κλαίω... από την μεγάλη μου αγάπη για σένα!... Φίλησέ με, άντρούλη μου!...

ΠΩΣ ΝΑ ΔΙΑΛΕΓΕΤΕ ΤΗΝ ΓΥΝΑΙΚΑ ΠΟΥ ΘΑ ΠΑΡΕΤΕ !

(Συνέχεια από τη σελίδα 28)

— Εύκολότερο είναι να θρής άηδόνι με θραχνή φωνή, παρά κορίτσι που δεν φιλήθηκε πριν παντρευτεί.

— Τὰ τρυφερά χέρια μιας κοπέλλας μπορούν να λυγίσουν και σίδερα...

— Να φοβάσαι την κόρη εκείνη που λέει ότι δεν θέλει να παντρευτεί.

— "Ο σοφός σκέφτεται με το μυαλό του. "Ο ποιητής σκέφτεται με την καρδιά του. "Η κόρη σκέφτεται με το μυαλό και την καρδιά του αγαπημένου της.

— "Όταν θλέπης ένα κορίτσι να κλαίη, δεν πρέπει να γελάς.

— "Η μεγαλύτερη ήδονή της κόρης είναι η σκέψις ότι, μια μέρα, θα γίνει σκλάβια.

— "Η κόρη που δεν δοκίμασε μια μικρή έρωτική άπογοήτευση πριν από το γάμο της, δεν θα γίνει καλή σύζυγος.

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΠΟΥ ΣΚΟΤΩΣΕ ΤΟΝ ΕΑΥΤΟΝ ΤΟΥ!..

(Συνέχεια από τη σελίδα 21)

τμός... "Ο άτμός αυτός μεταβλήθηκε σιγά - σιγά σε μια θολή σκιά, σε μια σιλουέττα, ώσπου στο τέλος πήρε την μορφή ανθρώπου — την δική μου μορφή... Μά όταν την άντίκρυσσα καλά, πάγωσα όλόκληρος από φόβο... "Ο άνθρωπος αυτός μου έμοιαζε καταπληκτικά, και όμως ήταν ένα άποκρουστικό τέρας! Ποτέ στη ζωή μου δεν είδα πιο συχαμερό, πιο άντιπαθητικό πρόσωπο! Και όμως το τέρας αυτό ήμουν έγώ — έγώ!...

»Μονάχα την στιγμή εκείνη κατάλαβα τί έγκλημα είχα κάνει άπέναντι του Θεού και του έαυτού μου!... "Εδωσα σάρκα και όσα σ' έναν άνθρωπο που τον είχε ως τότε ο Δημιουργός θαμμένο στα βάθη της συνειδήσεώς μου, σ' ένα όν που δεν έπρεπε ποτέ να παρουσιαστεί στο φώς της ημέρας! "Εβγαλα μια κραυγή τρόμου και άπελπισίας — κι' έπεσα κάτω άναίσθητος...

»Όταν συνήρθα, είδα τον δεύτερο έαυτό μου, το φάντασμα μου, το πλάσμα που του έδωσα έγώ ζωή, να γελά σαρκαστικά, σκυμμένο από πάνω μου... "Ω! ποιά λόγια θα μπορέσουν να εκφράσουν την άλλοφρεσύνη που δοκίμασα τότε, όταν κατάλαβα ότι δεν θα μπορούσα ποτέ ν' άπαλλαγώ από την παρουσία του δαίμονα αυτού;... Συγχρόνως, ένα άλλο πρόβλημα με βασάνιζε: "Ηταν δυνατόν να έχω τόσα χρόνια μέσα μου ένα τέτοιο τέρας, χωρίς να το ξέρω ούτε έγώ ο ίδιος;...

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ΕΝΑΣ ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΣΤΑ ΧΕΡΙΑ ΤΩΝ ΛΗΣΤΩΝ

(Συνέχεια από τη σελίδα 5)

Οι κακοποιοί γονάτισαν, τρέμοντας.

— Πρό όλίγου, έξηκολούθησε ο Κάρολος, είχατε την καλωσύνη να μου πητε τί όνειρα είδατε την περασμένη νύχτα... Τώρα θα σας πω κι' έγώ, με τη σειρά μου, τί όνειρο είδα τη νύχτα που μάς πέρασε... Σας είδα, λοιπόν, κρεμασμένους και τους τέσσερες από το ψηλότερο δέντρο του δάσους αυτού!...

Τὰ λόγια αυτά ίσοδυναμούσαν με διαταγή...

Ένώ ο βασιλεύς και οι ακόλουθοί του άπομακρύνονταν από το δάσος, μερικοί στρατιώτες έπιασαν τους τέσσερες ληστές και τους κρέμασαν από ένα δέντρο...

Μόλις γύρισαν στ' άνάκτορα, ο Κάρολος μάζεψε όλους τους ευγενείς του στην μεγάλη αίθουσα του θρόνου και είπε παρουσία τους στον δόν Φαβρίκιο:

— Σε σένα, Φαβρίκιε, χρωστώ τη ζωή μου. "Η σφυρίχτρα που σου χάρισα σήμερα μου προσέφερε μεγάλη έκδούλευση... Πρέπει ν' άμειφθής για την καλή σου έμπνευση. Σε όνομάζω, λοιπόν, δούκα της Σφυρίχτρας!...

...Έπέρασαν πολλές έκατοντάδες χρόνια από την ημέρα που συνέβη σ' ένα δάσος της παληάς Καστίλλης η ιστορία που σας άφηγηθήκαμε παραπάνω. Άλλά μέχρι σήμερα οι άπόγονοι του δόν Φαβρικίου φέρνουν με ύπερηφάνεια τον τίτλο του δουκός της Σφυρίχτρας.